

Las pajas federalas duain s'adattar a l'economia privata

Duas moziuns en il cussegl naziunal pretendan midadas

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Las pajas stravagadas tar la confederaziun duaian vegnir adattadas al nivel da l'economia privata. Quai pretendan duas moziuns ch'èn vegnidas inoltradas quest'emna en il cussegl naziunal.** «Jau sun patruna e mainel ina fatschenta da picturs cun 14 collavurants», di cussegliera naziunala *Sandra Sollberger* (pps/BL). «Sch'jau vesel las relaziuns tar la confederaziun cun pajas medias da passa 120 000 francs e ch'il persunal survegn mintg'onn anc in augment da chareschia dad 1–2 pertschient, stos jau dir che quai è in'inegualitad cumpareglià cun quels che lavuran en l'economia privata. Quai chat jau simplamain betg fair.»

La confederaziun stoppia spargnar dapertut, schizunt tar la furmazium. I saja nunchapaivel ch'ins na spargnia betg era tar il persunal. Sollberger ha perquai inoltrà la moziun cun il titel «Naginas pajas e prestaziuns socialas stravagadas per il persunal da la confederaziun».

Stgandalus – l'augment da chareschia

Il ultims onns n'hajan ins gì quasi nagina chareschia en Svizra. Tuttina survegnian passa 80 pertschient dals emplo-

iads federali mintg'onn in augment. En l'atgna fatschenta na possia ella uss er betg pajar or ina chareschia, di Sollberger. Il collavurants hajan chapientscha ch'ins na sappia en ina situaziun economica criva betg pajar dapli. L'agir da la confederaziun saja tant pli stgandalus ch'i sa tractia la finala da daners dal pajataglia.

La finamira da Sollberger è che las cundiziuns d'engaschament s'avischian a quellas da l'economia privata. Là na stettian il collavurants gea er betg mal, e profiteschian anzi da bunas cundiziuns hanlegiadas ora cun il sindicats.

La confederaziun saja simplamain memia generusa: Ille emploiads survegnian congedis da babs, dapli vacanzas, dapli dis libers sch'els midian chasa, dastgian far regularmain sabbaticals e profiteschian anc dad autas contribuziuns en la cassa da pensiun. Uschia concurrenzieschia la confederaziun era l'economia privata.

Da tuttas sorts premias

La segunda moziun crititgescha oravant tut il sistem da premias, supplements ed indemnizaziuns. Cusseglier naziunal *Franz Grüter* (pps/LU) pretenda ch'ins surlavuria il sistem e remplazzia las pre-

Quanta paja è paja commensurada?

mias cun ina faira paja tenor prestaziun. Il sistem dad oz metta il pais cunzunt sin la furmazium e l'«experientscha» dals emploiads. Ma il criteris da valitar funcziunian mo a mesas, pertge quasi tuts emploiads vegnian classificads en il stgalim 3 che muntia «bun», scriva Grüter. «Ina classificaziun en quest stgalim ha per consequenza che la paja crescha – sper la cumpensaziun da chareschia – mintg'onn per 1–2 pertschient.» Plinavant vegnian pajads supplements da domicil, premias da fidaivladad, supplements da funcziun, premias da prestaziun, premias spontanias, supplements dal martgà da lavur, supplements da famiglia, supplements per sustegniment da la parentella u contribuziuns per laschar pertgirar il uffants. A partir da 50 onns hajan ins sis emnas vacanzas ed a partir da 60 onns perfin set emnas.

«Quest sistem nunsurvesaivel cun in schema da valitaziun manglus e cun supplements da tuttas guisas maina adaquella che la prestaziun dal singul emploià vegn resguardada memia pauc», scriva il moziunari. Il sistem saja da reveder uschia che la prestaziun daventia il criteri decisiv per la paja. Uschia tractian ins il persunal a moda eguala tenor il princip «la medema paja per la medema prestaziun».